

The Thai Competency Test and Backwash Phenomenon Affecting Thai Language Teaching as A Foreign Language

Chayanin Boonsongsak

M.A. (Educational Leadership and Policy), Lecturer

Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Chiang Mai University

Received: August 26, 2019/ Revised: February 21, 2020/ Accepted: March 6, 2020

Abstract

Foreign language testing has come along with the teaching of foreign languages. The aims of teaching are to spread knowledge and to enhance learner's skill competency in order to understand a huge variety of knowledge. In contrast, testing aims to examine the results of teaching, providing a scientific instrument for measuring student's competency. Testing can also reflect both the strength and weakness of teaching for improving teaching quality. Moreover, testing provides goal setting standards for foreign language teaching and monitors completion of relevant teaching goals to accomplish the curriculum objectives accordingly testing can affect foreign language teaching advancement and curriculum development, which reflect teaching quality to improve the learning and teaching. This is called backwash effect. There is uncommon in Thai language testing. Backwash effect can be either positive or negative. This article examines how Thai competency test can play an active, acceptable and lead backwash role in teaching Thai as a foreign language.

Keywords: Teaching Thai, Foreign Language Teaching, Competency Test, Backwash Effect

การทดสอบความสามารถทางการใช้ภาษาไทยกับปรากฏการณ์ แบควอชที่ส่งผลต่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชญาสิน บุญส่งศักดิ์

M.A. (Educational Leadership and Policy), อาจารย์
ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันรับบทความ: 26 สิงหาคม 2562/ วันแก้ไขบทความ: 21 กุมภาพันธ์ 2563/ วันตอบรับบทความ: 6 มีนาคม 2563

บทคัดย่อ

การทดสอบภาษาต่างประเทศได้มีควมคู่มากับการสอนภาษาต่างประเทศ โดยวัตถุประสงค์ของการสอนเพื่อการเผยแพร่ความรู้และทักษะทางภาษาให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้ามการทดสอบนั้นมุ่งทดสอบผลการสอนโดยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เพื่อวัดความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของการสอน และเป็นผลตอบกลับเพื่อใช้พัฒนาคุณภาพการสอน อีกทั้งยังเป็นตัวกำหนดเป้าหมาย (goal setting) มาตรฐานในการสอนภาษาต่างประเทศ และการติดตามปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องและบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง กล่าวได้ว่าการทดสอบนั้นมีผลกระทบต่อการสอนภาษาต่างประเทศ ทั้งความก้าวหน้าและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปได้ เรียกได้ว่า “ปรากฏการณ์แบควอช” (backwash effect) งานวิจัยบางเล่มอาจใช้คำสลับกันว่า “ปรากฏการณ์วอชแบค” (washback effect) ทั้งนี้ผู้เขียนขอใช้คำว่า “แบควอช” ทั้ศัพท์คำภาษาอังกฤษ เนื่องจากยังไม่มีการบัญญัติศัพท์นี้อย่างเป็นทางการ พบว่าในต่างประเทศมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์แบควอชจำนวนไม่น้อย (Ahmad & Rao, 2012; Bailey, 1996; Manjarrés, 2005; Watanabe, 2004) โดยผลวิจัยส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นทั้งทางบวก (positive) และทางลบ (negative) โดยในทางบวกคือปรากฏการณ์ตรงต่อผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ที่จะนำผลการสอบมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ส่วนในทางลบคือ ปรากฏการณ์ที่ผู้สอนจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คะแนนสูงเพียงอย่างเดียว ซึ่งเนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร หรือเป็นการสอนเพื่อสอบ (teaching to the test) (Cheng & Curtis, 2004; Pan, 2009) แม้แต่ในการทดสอบภาษาไทยเอง ปรากฏการณ์แบควอชนั้นก็ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบด้วยเช่นเดียวกัน บทความนี้จึงมุ่งค้นคว้าและนำเสนอเกี่ยวกับบทบาทของการทดสอบภาษาไทยตามแนวคิดของปรากฏการณ์แบควอช ว่ามีผลอย่างไรต่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

คำสำคัญ: การสอนภาษาไทย, การสอนภาษาต่างประเทศ, การทดสอบความสามารถ, ปรากฏการณ์แบควอช

บทนำ

การสอนภาษาต่างประเทศ และปรากฏการณ์แบควอช (backwash effect) การทดสอบภาษาต่างประเทศนั้นมีความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ ทั้งสองสิ่งนี้เป็นอิสระจากกัน หากแต่จำเป็นต้องพึ่งพาและสนับสนุนซึ่งกันและกัน การสอนมุ่งสร้างความรู้ทางภาษา พัฒนาผู้เรียนให้ใช้ภาษาได้จริงในทางปฏิบัติ และทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ตรงตามสาขาที่พวกเขาต้องการจากภาษานั้น ๆ ในขณะที่การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศนั้นเป็นสิ่งที่สามารถประกันประสิทธิภาพในการสอน และเป็นเครื่องมือประเมินความสามารถในการเรียนภาษา ต่างประเทศของผู้เรียน การทดสอบนั้นถือว่าเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 อย่างของการสอนภาษาต่างประเทศ ได้แก่ หลักสูตรการสอน (curriculum), การรวบรวมตำราเรียน (compilation of textbooks), การสอนในชั้นเรียน (classroom teaching) และการทดสอบ (testing) ในทำนองเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่าการทดสอบเป็นส่วนขยายของการสอนในห้องเรียนซึ่งแสดงผลลัพธ์ที่ชัดเจนปรากฏแก่ผู้เรียนและผู้สอนตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่าการทดสอบภาษาต่างประเทศนั้นเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ แต่ในทางตรงกันข้ามนั้นเนื้อหาการสอบและวิธีการวัดผลอาจส่งผลต่อหลักสูตรการสอน และการรวบรวมตำราเรียน (compilation of textbooks) ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงมาตรฐานการสอนเป้าหมายที่ควรจะเป็น และแสดงให้เห็นชัดว่าได้บรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ในการสอนนั้นแล้วหรือไม่ ดังนั้นกล่าวได้ว่าการทดสอบความสามารถการใช้ภาษาจะเป็นแนวทางการสอนภาษาต่างประเทศ และอาจกระทบโดยตรงต่อเนื้อหาการสอนและวิธีการสอน อย่างไรก็ตาม ต้องคำนึงว่าผู้ที่สอบผ่านหรือได้คะแนนสูงนั้นจะมีความสามารถหรือได้พัฒนาความสามารถทางภาษาของตนเองจริง ความสามารถของนักเรียนพัฒนาได้โดยการสอนภาษาเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การสอนและการทดสอบภาษาต่างประเทศนั้นจึงมีความเกี่ยวเนื่องกัน

การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

การทดสอบภาษาต่างประเทศสามารถจัดหมวดตามวัตถุประสงค์ได้เป็นการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (achievement test), การทดสอบเพื่อวัดขีดสมรรถนะความสามารถในการใช้ภาษา (competency test), การทดสอบความถนัด (aptitude test), การทดสอบวัดความก้าวหน้า (progress test), การทดสอบเพื่อหาสาเหตุ (diagnostic tests), และการสอบคัดเลือก (placement test) ซึ่งบทความนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการทดสอบสมรรถภาพ (competency test)

การทดสอบสมรรถภาพภาษาเป็นการทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ทั้งนี้ ไม่ได้เป็นไปเพื่อการวัดผลสำหรับหลักสูตรใด ๆ แต่เพื่อวัดความสามารถของการใช้ภาษาทั่วไปใน 4 ทักษะพื้นฐาน อันได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน และพิจารณาว่าการเรียนรู้บรรลุผลหรือไม่ กล่าวได้ว่าการทดสอบชนิดนี้ใช้วัดผลโดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าได้เรียนภาษานั้น ๆ มานานมากน้อยเพียงใด

การทดสอบวัดความสามารถการใช้ภาษาไทยสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศถือเป็นมิติใหม่ของการศึกษาและการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากยังไม่ค่อยมีหน่วยงานกลางที่คอยประสานงาน และสนับสนุนการสอบหรือให้มีการจัดอบรมสัมมนาหรือประชุมวิชาการในด้านนี้มาก่อน ดังนั้น เมื่อเริ่มมีความต้องการในการเรียนภาษาไทยในฐานะต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น สถาบัน และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทยที่เปิดหลักสูตรการเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศก็เริ่มกระตือรือร้นสนับสนุน และผลักดันให้มีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกำหนดทิศทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศมากขึ้น โดยการทดสอบภาษาไทยสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนี้เป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงและให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

สำหรับการทดสอบความสามารถภาษาไทย นั้นมี Chulalongkorn University Proficiency Test of Thai as a Foreign Language (CUTFL) ซึ่งเป็นข้อสอบทางการที่ใช้วัดความสามารถใช้ ภาษาไทยของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ซึ่งข้อสอบนี้ เทียบเคียงได้กับการสอบวัดความสามารถทางด้าน ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (TOFEL) หรือ การสอบวัด ระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) ปัจจุบันศูนย์ การสอบ CUTFL ได้ถูกจัดตั้งที่มหาวิทยาลัยในจีน หลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่ง (Peking University) มหาวิทยาลัยกว่างซี (Guangxi University for Nationalities) และมหาวิทยาลัยยูนนาน (Yunnan University) และมีผู้เรียนกว่า 100 คน ได้เข้าสอบแล้ว นอกจากนี้ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (Institute of International Language and Culture) เป็น มหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่งที่ได้เปิดรับสมัครการ ทดสอบมาตรฐานความรู้ภาษาไทยสำหรับผู้เรียน ชาวต่างประเทศอย่างเป็นทางการแล้ว

นิยามคำศัพท์

แบควอช (Backwash) หรือในบางตำรา เรียกว่า วอชแบค (Washback) หมายถึง ปรากฏการณ์ ที่การสอบมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนของ ผู้เรียนและผู้สอน โดยวอชแบคสามารถเป็นได้ ทั้งทางบวกและทางลบ โดยวอชแบคทางบวก (positive washback) หมายถึง ผู้สอนจัดการเรียน การสอนโดยใช้การประเมินเป็นฐานเพื่อผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามเป้าหมายหลักสูตร และวอชแบค ทางลบ (negative washback) หมายถึง ผู้สอน จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ คะแนนสูงมากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับ ถือว่า เป็นการสอนเพื่อการสอบ อย่างไรก็ตามยังไม่ปรากฏ พบในศัพท์บัญญัติภาษาไทยของ แบควอช หรือ วอชแบคในปัจจุบัน

การทดสอบความสามารถทางการใช้ภาษาไทย ในการสอนภาษาไทยในฐานะเป็นภาษา ต่างประเทศกับปรากฏการณ์แบควอช

การสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยประเทศ จีนได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ.2507 จนถึงปัจจุบัน มีหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่ง (Peking University) มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง (Beijing Foreign Studies University) มหาวิทยาลัย กว่างตง (Guangdong University of Foreign Studies) มหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี (Guangxi University for Nationalities) มหาวิทยาลัยชนชาติยูนนาน (Yunnan University of Nationalities) พบว่ามี มหาวิทยาลัยมากกว่า 14 แห่ง จากรายงานของ กระทรวงศึกษาธิการแห่งประเทศไทยที่เปิดสอน หลักสูตรภาษาไทยในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท และผลิตผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยแก่สังคม ปัจจุบัน กลุ่มประเทศตะวันออก เช่น จีน เวียดนาม เกาหลี และ ญี่ปุ่น ได้เปิดสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ ตามสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ และได้มีการพัฒนา ตำราแบบเรียนภาษาไทยตามระบบการศึกษาของ แต่ละประเทศนั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2550 ได้มีการก่อตั้งสมาคม การศึกษาภาษาไทยในจีน (China Association of Thai language Education) ณ มหาวิทยาลัย กว่างโจว (Guangdong University of Foreign Studies) และมีการจัดสัมมนาด้านการสอนภาษาไทยทุก ๆ 2 ปี โดยการสัมมนาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์คือ ให้ การสนับสนุนและสร้างความเข้าใจ แลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ระหว่างมหาวิทยาลัยที่สอนภาษาจีนและสถาบัน ด้านไทยศึกษา แต่ทั้งนี้เนื่องจากมีประเด็นเกี่ยวกับ สถานการณ์การสอนภาษาไทยในจีนและจำนวน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยในจีนของทางสมาคมฯ จึงทำให้สมาคมฯ ไม่สามารถจัดการทดสอบความ สามารถภาษาไทยได้เอง เพราะยังขาดหลักสูตร การสอนที่เป็นเอกภาพและโครงสร้างข้อสอบที่ได้ มาตรฐานเพียงพอ และมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งใน ประเทศจีนยังคงดำเนินการสอนตามแบบของตน และเมื่อบัณฑิตสาขาภาษาไทยสมัครเข้าทำงาน ผู้รับสมัครงานก็ไม่ได้มีข้อบังคับว่าผู้สมัครงานจะต้อง ผ่านการทดสอบความสามารถภาษาไทยมาก่อน หากแต่เพียงระบุว่าผู้สมัครงานควรจะต้องมีทักษะ

สำคัญที่ดีในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การตีความ และการแปลภาษาไทยเท่านั้น

ในฐานะที่ผู้เขียนเองมีประสบการณ์ตรงจากการเป็นผู้สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมาหลายปี จึงเชื่อว่าการทดสอบความสามารถภาษาไทยจะมีบทบาทสำคัญในการประเมินความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนประสิทธิผลของชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้นและปรับปรุงวิธีสอนของผู้สอน ผู้เขียนเห็นว่าแนวคิดแบบควอช เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาหรืออาจมีบทบาทต่อการยกระดับการทดสอบและการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากปรากฏการณ์แบบควอช (backwash effect) สามารถส่งผลลัพธ์เชิงบวก และสามารถนำไปใช้ในการแนะแนวต่อไปได้ในอนาคต

ผลลัพธ์เชิงบวกของการทดสอบความสามารถทางการใช้ภาษาไทย (Positive Results of Thai Competency Test)

การทดสอบนี้เป็นการประเมินผลที่มีคุณค่าต่อการสอนภาษาไทยเพื่อประเมินความรู้ของผู้เรียนในการสื่อสารด้วยภาษาไทย การทดสอบสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนผ่านวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทั้งทักษะการฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน นอกจากนี้ การสอบยังมีความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง และความเป็นไปได้ที่จะเกิดผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

1. การกระตุ้นแรงบันดาลใจในการเรียนของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างกระฉับกระเฉงมากขึ้น

การทดสอบความสามารถภาษาไทยอาจสร้างความกดดันแก่ผู้เรียนอันจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนหนักขึ้น ทั้งนี้ การทดสอบจะทำให้ผู้เรียนต้องเตรียมตัวอย่างดี ซึ่งจะผลักดันให้ผู้เรียนได้ไฝหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การสอบนี้ยังพัฒนาความสนใจในการเรียนภาษาไทยด้วย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าประสงค์ในการศึกษามากขึ้น ผู้เรียนบางคนจะค้นพบข้อบกพร่องในการเรียนของตน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนให้

ดีขึ้นโดยตระหนักถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนว่าจำเป็นต้องพัฒนาภาษาเพื่อไปทดสอบให้ทันตามเวลาที่กำหนด

2. การปรับปรุงการสอนของผู้สอน

การทดสอบความสามารถภาษาไทยสามารถทำให้ผู้สอนเห็นผลลัพธ์ของการสอนซึ่งจะทำให้เห็นข้อดีและข้อด้อยในวิธีสอนของตัวเอง และสามารถมองเห็นถึงปัญหาในการเรียนของผู้เรียน ผู้สอนสามารถที่จะปรับเนื้อหาและวิธีการสอนให้สอดคล้องกับผลตอบกลับจากการสอบ ตัวอย่างเช่น ในการสอบ CUTFL นั้น การฟังและการพูดเป็นส่วนสำคัญที่มีมาตรการประเมินค่าเป็นส่วนใหญ่จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด การสอบพูดจะทำได้โดยการสอนทนาโดยตรงกับผู้คุมสอบที่เป็นเจ้าของภาษา ซึ่งประกอบด้วยการสนทนา (conversation) การรายงานปากเปล่า (oral report) และการอภิปรายอย่างจริงจัง (serious discussion) ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือเพื่อวัดความสามารถในการสื่อสารโดยภาษาไทยจากบริบทจริง ด้วยเหตุนี้วิธีการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น การสอนภาษาไทยจึงได้รับการคาดหวังว่า จะต้องเน้นฝึกฝนให้ผู้เรียนได้มีทักษะทางภาษาผ่านกิจกรรมการสื่อสารที่หลากหลาย

ในขณะเดียวกัน การทดสอบความสามารถภาษาไทยที่ได้รับการกลั่นกรองอย่างดีแล้วย่อมสะท้อนถึงคุณภาพและทัศนคติของผู้สอน การทดสอบยังสามารถกระตุ้นให้ผู้สอนพัฒนาทักษะทางภาษาและคุณภาพการสอนของตัวเองด้วย ในขณะเดียวกันการสอบเองสามารถช่วยให้ผู้สอนปรับปรุงความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ความรู้ทางภาษาไทยขั้นพื้นฐาน การออกเสียงที่ถูกต้อง ความเข้าใจในการออกเสียงวรรณยุกต์ และความเข้าใจการออกเสียงตามความเคยชิน อีกทั้งการสอบยังบังคับให้ผู้สอนสอดแทรกวัฒนธรรมไทยในสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อปรับปรุงความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนอีกด้วย

ผลลัพธ์เชิงลบของการทดสอบความสามารถ ภาษาไทย (Negative Results of Thai Competency Test)

เนื่องจากการทดสอบความสามารถการใช้
ภาษานั้นยังคงใหม่อยู่เมื่อเทียบกับการทดสอบ
การใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น Test of English
for International Communicatin (TOEIC),
International English Language Testing System
(IELTS), Test of English as a Foreign Language
(TOEFL) ซึ่งการสอบเหล่านี้มีเพื่อจุดประสงค์ที่
แน่นอนและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก โดยผู้เรียนจะ
ต้องการสอบให้ผ่านเพื่อเลื่อนชั้นเข้าทำงานหรือ
ศึกษาต่อ แม้กระทั่งลดค่าใช้จ่ายในการเรียนและ
ระยะเวลาที่ใช้ในมหาวิทยาลัยให้สั้นลง แตกต่างจาก
การทดสอบความสามารถใช้ภาษาไทยที่ยังไม่
แพร่หลาย และระดับคะแนนยังไม่เป็นที่แน่นอน
และผู้ทดสอบนั้นต้องการวัดเพียงความสามารถทาง
ด้านการใช้จริงเพื่อเข้าไปปฏิบัติงานในองค์กรของ
ประเทศไทยหรือทำงานร่วมกับคนไทย ไม่ได้ใช้
ในการศึกษาต่อหรือเทียบโอนแต่อย่างใด จึงมีอาจ
หลีกเลี่ยงแล้วยังคงมีข้อเสียอยู่บ้างไม่ว่าจะในเชิงรูปธรรม
และนามธรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านเกณฑ์การใช้คะแนน
ที่ไม่เท่ากันในแต่ละสถาบัน การสอบที่ไม่บังคับสอบ
ทุกทักษะ หรือผลสอบเพื่อการใช้ภาษาจริงมากกว่า
เพื่อศึกษาต่อ อีกทั้งผู้สอบที่ต้องการศึกษาต่อใน
ประเทศไทยและได้ผลคะแนนทดสอบความสามารถ
ภาษาไทยแล้วก็อาจจะไม่สามารถลดเวลาการเรียน
ภาษาไทยในประเทศไทยได้ หรือการเรียนภาษาไทย
ของชาวต่างชาติในประเทศไทยยังคงมีค่าใช้จ่ายเป็น
แบบเหมาจ่าย ซึ่งการทดสอบความสามารถในการ
ใช้ภาษาไทยจึงไม่ได้มีส่วนช่วยในการลดค่าใช้จ่าย
หรือเลื่อนชั้นแต่อย่างใด

1. การสอบอาจไม่ตรงความสามารถทาง ภาษาทั่วไปของผู้เรียน

หากว่าผู้เรียนเข้าสอบเพียงเพื่อให้ได้
ประกาศนียบัตรแทนที่จะฝึกฝนและทบทวน
บทเรียนอย่างหนักเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของ
ตนเอง ผู้เรียนจะหมกมุ่นอยู่กับการเรียนเพื่อสอบ
เพียงเท่านั้น จะเกิดเหตุการณ์ที่ผู้เรียนใส่ใจบทเรียน

เพียงเพื่อให้มีทักษะสำหรับการสอบเท่านั้น ผู้เรียน
จะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่จะถูกทดสอบ ทำให้ผู้เรียนได้
คะแนนสูงแต่ไม่มีความสามารถ ตัวอย่างเช่น
แบบทดสอบเกี่ยวกับบทสนทนาในชีวิตประจำวัน
อาจจะตรงข้ามกับบริบทในการใช้จริง กรณีการ
ทักทายในชีวิตประจำวัน คนไทยอาจจะไม่ได้เริ่มต้น
ด้วยการพูดคำว่า “สวัสดี” ทุกครั้งที่พบเจอกัน
แต่อาจมีคำอื่น เช่น “ไปไหนมา” หรือ “กินข้าวหรือ
ยัง” เป็นต้น ทั้งนี้การจดจำบทสนทนาดังกล่าวไป
สอบอาจทำให้ได้คะแนนสูงเพราะถูกต้องตามเนื้อหา
แต่ไม่ได้ใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างเจ้าของภาษา

2. การสอบอาจทำให้ผู้สอนละเลยความ สามารถทางภาษาที่แท้จริงของผู้เรียน

หากฝ่ายวัดประเมินผลของสถานศึกษา
ประเมินผู้สอนจากผลคะแนนของผู้เรียน ผู้สอนอาจ
สอนโดยมุ่งเพียงเพื่อให้ผู้เรียนสอบได้ การจัดลำดับ
ผู้เรียนจะถูกพิจารณาโดยเน้นไปที่คะแนนสอบเป็น
สำคัญกว่าความสามารถที่แท้จริงของตัวผู้เรียน
และหากวัตถุประสงค์ของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์การสอนของผู้สอน ผู้สอนอาจให้
ความสำคัญกับวัตถุประสงค์เพื่อการทดสอบ
ความสามารถภาษาไทยเพียงเท่านั้น ซึ่งเนื้อหาการ
สอนจะถูกปรับเพียงเพื่อให้ใช้ในการสอบเท่านั้น

ปัจจัยที่เป็นจริง (objective factors) ของ การทดสอบความสามารถภาษาไทย

1. การสุ่มตัวอย่างสภาพแวดล้อมใน เนื้อหาการทดสอบความสามารถภาษาไทย

การทดสอบความรู้ทางภาษานั้นเนื้อหา
อาจเป็นแค่บางส่วนที่คัดเลือกมาเพื่อใช้ทดสอบ อาจ
เป็นเพียงส่วนหนึ่งจากเนื้อหาของการเรียนการสอน
ทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้นการสุ่มเลือกตัวอย่าง หรือข้อ
คำถามของการทดสอบความสามารถการใช้
ภาษานั้น อาจสะท้อนความสามารถของผู้เข้า
สอบได้แค่ในระดับหนึ่งแต่ไม่ใช่ทั้งหมด

2. ความแตกต่างระหว่างความน่าเชื่อถือ (reliability) และความเที่ยงตรง (validity)

การทดสอบในอุดมคติจะสามารถผสาน
ความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรง แต่ในทางปฏิบัติ

นั้นความแตกต่างเกิดขึ้นเสมอ การทดสอบทางภาษา จะต้องสร้างความสมดุลระหว่างสองสิ่งนี้ โดยพิจารณาจากธรรมชาติของการทดสอบและวัตถุประสงค์ของการทดสอบ สำหรับการทดสอบความสามารถภาษาไทยควรให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือ โดยการสอบ CUTFL มีความเที่ยงตรงสูง เนื่องจากการทดสอบส่วนของการพูดและการฟังนั้น จะจัดให้มีการสนทนาระหว่างผู้เข้าสอบกับกรรมการ ผู้คุมสอบชาวไทยตัวต่อตัว เพื่อยืนยันความสามารถที่แท้จริงในการใช้ภาษาในชีวิตจริง อย่างไรก็ตาม การทดสอบในส่วนการพูดและการฟังนั้นคะแนนจะคำนวณรวมกับการทดสอบในส่วนของการเขียน ซึ่งการคำนวณคะแนนแบบนี้อาจเกิดข้อผิดพลาด เนื่องจากความเข้าใจและความคิดเห็นที่หลากหลายของกรรมการผู้ให้คะแนน ซึ่งแต่ละท่านอาจมีมาตรฐานการให้คะแนนที่ต่างกันไป และแม้ว่ากรรมการคุมสอบคนเดียวเป็นผู้ให้คะแนน แต่ก็เป็นเรื่องยากเพราะอาจให้คะแนนได้ไม่เสถียรแม้จะเป็นการทดสอบส่วนเดียวกันของการทดสอบความสามารถภาษาไทย ดังนั้น ความเป็นจริงในการสอบอัตโนมัติควรจะได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมไปด้วย โดยอาจจะเป็นในส่วนของการให้เขียนวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น หรืออธิบายพร้อมให้เหตุผลประกอบ เพื่อพิจารณาว่าผู้สอบสามารถคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทยได้อย่างแท้จริง และแม้ว่าการทดสอบผู้สอบจะสามารถเลือกทักษะที่ตนเองต้องการได้ก็จริงแต่หากต้องการผลการสอบเพื่อใช้สมัครเข้าทำงาน หรือเรียนต่อคงไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ที่จะต้องสอบทุกทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้ครบในการเรียนรู้และปฏิบัติงานในองค์กรที่ต้องการผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาไทย

3. ปัจจัยด้านต้นทุนของการทดสอบความสามารถภาษาไทย

แม้ว่าการสอบแบบอัตโนมัติจะเป็นที่ยอมรับว่ามีความเที่ยงตรงสูง แต่เมื่อมีผู้เข้าสอบจำนวนมาก การจะจัดสอบแบบอัตโนมัติในส่วนการเขียนและการพูดจึงเป็นเรื่องยาก ทั้งในแง่การรวบรวมข้อสอบ การจัดสถานที่ การให้คะแนน และการเลือกกรรมการผู้ให้คะแนน อีกทั้งความยุ่งยากทางด้าน

บุคลากร และงบประมาณอีกด้วย เช่น หากมีการจัดการทดสอบการพูดแบบตัวต่อตัวเพื่อประเมินผลในส่วนการพูด เพราะต้องวัดประเมินกันทั้งน้ำเสียง อารมณ์ สีหน้า และการใช้ภาษา นอกจากนี้ ผู้ให้คะแนนแต่ละท่านอาจจะน้ำหนักมือไม่เท่ากัน ต้องใช้เวลาในการปรับเกณฑ์คะแนนให้ใกล้เคียงกัน หรือพูดคุยหารือกันอีกครั้ง ซึ่งค่อนข้างนานและอาจทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านทักษะการพูด เพื่อประเมินผลผู้ทดสอบให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงอย่างแท้จริง

ดังนั้น เราอาจสรุปได้ว่าปัจจัยที่เป็นจริง (objective factors) หรือปัจจัยที่เป็นรูปธรรมของการทดสอบความสามารถภาษาไทย ทำให้การทดสอบไม่แม่นยำเพียงพอที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความสามารถทางภาษาของผู้เข้าทดสอบตามจริง

ทั้งนี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะและแนวทางให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การประเมินเป็นฐาน ให้พิจารณาถึงการให้ความสำคัญของการสอบ และเข้าใจในวอชแบคทั้งด้านบวกและลบ เพื่อให้การจัดเรียนการสอนที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น ตั้งแต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านนโยบายของการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นกระทรวง-ศึกษาธิการ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) หรือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ควรจะมีประชาสัมพันธ์หรือควบคุมมาตรฐานการสอบระดับชาติให้เป็นที่น่าเชื่อถือ และไม่ควรรนำผลสอบมาใช้วัดการประเมินความก้าวหน้าของครูเป็นหลัก แต่ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาต่าง ๆ นำผลการสอบให้ครูได้ใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งผ่านข้อมูลกลับไปยังสถานศึกษาเพื่อให้เห็นถึงจุดแข็งหรือจุดอ่อนของการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจกับครูว่าการเรียนการสอนต้องเป็นไปในลักษณะของการสอนเพื่อรู้มากกว่าสอนเพื่อสอบเพราะไม่เกิดประโยชน์ในระยะยาว

สรุป

การทดสอบความสามารถภาษาไทยมีปรากฏการณ์แบควอช (backwash effect) ทั้งในทางบวกและทางลบต่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้สอนควรลดผลกระทบเชิงลบและเพิ่มผลกระทบเชิงบวก และทำแบบทดสอบที่ตอบสนองตรงตามวัตถุประสงค์อย่างสมเหตุสมผล อีกทั้งควรจะต้องมีการร่วมมือกันระหว่างฝ่ายบริหาร การศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการทดสอบความสามารถทางภาษาไทย และผู้สอนภาษาไทย เพื่อให้การทดสอบมีบทบาทสำคัญที่เป็นประโยชน์ในเชิงบวก

ประการแรก ผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม กล่าวคือให้ความสำคัญกับคุณภาพในการเรียนรู้จริง และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันมากกว่าการเรียนรู้เพื่อใช้ทำแบบทดสอบ ผู้สอนควรจะต้องปรับทักษะทางภาษาไทยของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาความสามารถสอดคล้องกับการศึกษาที่มีคุณภาพด้วย

ประการที่สอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยควรหมั่นพยายามปรับแบบทดสอบให้สมดุลทั้งในแง่ความ

น่าเชื่อถือและความเที่ยงตรง ซึ่งจะให้ผลตอบกลับแก่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนในการปรับปรุงการเรียนการสอน อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านการทดสอบความสามารถทางภาษาไทยเองก็ควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับแบบทดสอบ ทั้งในแง่เนื้อหาและหลักสูตร รวมถึงให้ความร่วมมือกับผู้รวบรวมตำราเรียนด้วย

ท้ายที่สุดนี้การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษานั้น ยังต้องการความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารการศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการผลสอบ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการทดสอบนั้นออกแบบมาเพื่อรับรองความสามารถทางภาษาของผู้เข้าสอบในการประยุกต์ใช้ภาษาไทยเพื่อการเรียน การทำงาน การวิจัย หรือการสอน แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีโอกาสใดที่จะสามารถใช้ผลการทดสอบภาษาไทยเพื่อการต่าง ๆ ดังกล่าวได้อย่างชัดเจน หากแต่ภูมิหลังทางการศึกษาและความสามารถของผู้เรียนกลับได้รับความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนเชื่อว่าการพัฒนาการวัดผลการทดสอบความสามารถภาษาไทยจะตอบสนองวัตถุประสงค์การสอนภาษาไทยในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศได้อย่างเหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Ahmad, S., & Rao, C. (2012). Examination washback effect: syllabus, teaching methodology and the learners' communicative competence. *Journal of Education and Practice*, 3(15), 173-183.
- Alderson, J. C., & Wall, D. (1993). Does washback exist?. *Applied linguistics*, 14(2), 115-129.
- Bailey, K. M. (1996). Working for washback: A review of the washback concept in language testing. *Language Testing*, 13(3), 257-279.
- _____. (1999). *Washback in language testing in practice: Designing and developing useful language tests (Vol. 1)*. OX: Oxford University.
- Brown, H. D., (2001). *Principles of Language Learning and Teaching [M]*. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.
- Cheng, L., & Curtis, A. (2004). *Washback or backwash: A review of the impact of testing on teaching and learning*. Washback in Language Testing: Research Contexts and Methods, 3-17.

- Lado, R. (1961). *Language testing: The construction and use of foreign language testing* [M]. London: Longman.
- Heaton, J. B. (1990). *Classroom Testing* [M]. Longman.
- Hughes, A. (1989). *Testing for Language Teachers* [M]. Cambridge University Press.
- Feng Guoxin. (2003). *A Study on The backwash Effect of Language Testing*. [J]. China Education and Teaching, (9).
- Li Xiaojun. (1997). *Science and Arts in Language Testing*. [M]. Changsha: Hunan Education Press.
- Liu Runqing. (1991). *Language Testing and Methods*. [M]. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.
- _____. (1999). *College English Teaching*. [M]. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.
- Sompong Witayasakpan. (2006). *Teaching Thai as a Foreign Language*. Thailand.
- Su Dingfang, Zhuang Zhixiang. (1999). *Modern Foreign Language Teaching---Theory, Practice and Methods*. [M]. Shanghai: Foreign Language Education Press.
- Han Baocheng. (2000). *Language Testing: Theory, Practice and development*. [J] Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.